

Förslag till FÖRHANDLINGSORDNING

Huvudförhandling och syn hösten 2017

**Mellanlagring, inkapsling och slutförvaring av använt
kärnbränsle**

Sökande: Svensk Kärnbränslehantering AB ("SKB")

Plats:

Förhandling i Stockholm (vecka 1, 2 och 5)

Förhandling med syn i Oskarshamn (vecka 3)

Förhandling med syn i Östhammar (vecka 4)

Mål:

Mål M 1333-11 (KBS-3-målet)

Mål M 4617-13 (Artskyddsmålet, sammanträde enligt lagen om domstolsärenden)

Deltagare:

Obs!

För tillträde till mellanlagret Clab i Oskarshamn i samband med syn krävs registrering i förväg av samtliga deltagare enligt Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om fysiskt skydd av kärntekniska anläggningar (SSMFS 2008:12). För deltagande krävs föranmälan med namn och personnr till SKB senast fredagen den 15 september.

För syn vid Kapsellaboratoriet i Oskarshamn behövs föranmälan med namn och personnr till SKB senast fredagen den 15 september.

För syn vid Äspölaboratoriet behövs föranmälan med namn och personnr till SKB senast fredagen den 15 september. Tunnelanläggningen är inte handikappanpassad.

För syn vid platsen för Kärnbränsleförvaret behövs föranmälan med namn till SKB senast fredagen den 29 september.

I samtliga fall måste en giltig fotolegitimation uppvisas för tillträde till respektive anläggning eller område.

Övergripande upplägg för huvudförhandlingen:

Vecka 1-2, Stockholm: inledning, metodval, platsval och säkerhet efter förslutning samt MKB och samråd

Vecka 3, Oskarshamn: mellanlagring och inkapsling, syn vid Kapsellaboratoriet, Äspölaboratoriet och Clab/Clink

Vecka 4, Östhammar: Kärnbränsleförvaret, syn i Forsmark

Vecka 5, Stockholm: villkorsdiskussion, sammanfattning och avslutning

Vecka 1, dag 1 kl. 09.00-17.00, Stockholm (tisdag 5/9 2017)**INLEDNING**

- 09.00-10.00**
1. Närvarande antecknas.
 2. Eventuella hinder mot huvudförhandling. Genomgång av förhandlingsordningen, huvudförhandlingens genomförande, tidpunkt för syn.
 3. Redogörelse för målets handläggning, frågan om samordning med övriga mål, hantering av artskyddsmålet och hamnmålet, Natura 2000-frågor etc.

- 10.00-12.00**
4. SKB framställer samtliga yrkanden.
 5. Myndigheter, organisationer m.fl. redovisar sin inställning (tillstyrker/avstyrker) till SKB:s yrkanden samt framställer eventuella egna yrkanden.
- SKB redovisar sin inställning till sådana yrkanden.
- Klargörande av samtliga parter inställning.

Lunch

- 13.00-15.00**
6. SSM redogör för relevanta bestämmelser i KTL och om prövningsförfarandet enligt KTL (stegvis prövning m.m.).

Eventuella klargörande frågor.

7. SKB redogör övergripande för FUD-processen.

Eventuella klargörande frågor.

- 15.00-17.00**
8. SKB redogör för sitt uppdrag och ändamålet/syftet med den sökta verksamheten.
Historik: Kärnkraft, radioaktivitet och strålning, avfallstyper, det svenska avfallsprogrammet och internationell utblick.

Eventuella klargörande frågor.

9. SKB redogör för de anläggningar som ingår i prövningen, underlaget för prövningen, ansökans omfattning och avgränsningar. Film.

Eventuella klargörande frågor.

Vecka 1, dag 2 kl. 09.00-17.00, Stockholm (onsdag 6/9 2017)

**METODVAL, PLATSVAL OCH SÄKERHET EFTER
FÖRSLUTNING**

09.00-12.00	10. <u>SKB</u> redogör för metodvalet.
Vägen till geologisk deponering, KBS-3-metoden och de tre säkerhetsbarriärerna kapseln, bufferten och berget.11. <u>SKB</u> redogör för platsvalet.
Lokaliseringsprocessen, kunskapen om platserna, bergets betydelse för säkerheten och valet av Forsmark för slutförvaret, respektive Oskarshamn för inkapslingen. |
|--------------------|--|

Eventuella klargörande frågor.

Lunch

13.00-17.00	12. <u>SKB</u> redogör för genomförd analys av säkerheten efter förslutning.

Eventuella klargörande frågor.

Vecka 1, dag 3 kl. 09.00-17.00, Stockholm (torsdag 7/9 2017)

09.00-12.00	13. <u>SSM</u> redogör för resultat av sin <u>granskning</u> när det gäller metodval, platsval och säkerhet efter förslutning.14. <u>Övriga myndigheter, organisationer m.fl.</u> redovisar sina synpunkter när det gäller metodval, platsval och säkerhet efter förslutning.

Eventuella klargörande frågor.

Lunch**13.00-17.00**Fortsättning på punkt 14 från förmiddagen.*Eventuella klargörande frågor.***Vecka 1, dag 4 kl. 09.00-17.00, Stockholm (fredag 8/9 2017)****RESERVDAG**

Vecka 2, dag 1 kl. 09.00-17.00, Stockholm (måndag 11/9 2017)

FORTS. METODVAL, PLATSVAL OCH SÄKERHET EFTER FÖRSLUTNING

- 09.00-12.00** 15. SKB:s replik på framförda synpunkter avseende metodval, platsval och säkerhet efter förslutning.

Lunch

- 13.00-17.00** Fortsättning på punkt 15 från förmiddagen.

Eventuella klargörande frågor.

Vecka 2, dag 2 kl. 09.00-17.00, Stockholm (tisdag 12/9 2017)

MKB OCH SAMRÅD

- 09.00-12.00** 16. SKB redogör för MKB och samråd.
Hur MKB-frågor hanterats och samråd genomförts
Avgränsning, alternativredovisning, samrådsprocess, sammanfattning av miljökonsekvenser och genomfört Esbosamråd. Miljökonsekvenser på respektive plats redovisas senare under huvudförhandlingen i Oskarshamn respektive Östhammar/Forsmark.

Eventuella klargörande frågor.

Lunch

- 13.00-17.00** 17. Myndigheter och organisationer m.fl. redogör för sina synpunkter avseende MKB och samråd.

Vecka 2, dag 3 kl. 09.00-17.00, Stockholm (onsdag 13/9 2017)

FORTS. MKB OCH SAMRÅD; PLANERINGSFRÅGOR

- 09.00-12.00** 18. SKB:s replik på framförda synpunkter avseende hanteringen av MKB och genomförandet av samråd.

Eventuella klargörande frågor.

Lunch

13.00-17.00

19. Planeringsfrågor

- frågor som behöver belysas ytterligare vecka 5
- planering av vecka 3 i Oskarshamn och vecka 4 i Östhammar
- syn av Kapsellaboratoriet
- syn av Äspölaboratoriet
- syn av Clab

Vecka 2, dag 4 kl. 09.00-17.00, Stockholm (torsdag 14/9 2017)

RESERVDAG

Vecka 3, dag 1 kl. 13.00-17.00, Oskarshamn (måndag 2/10 2017)

SYN – KAPSELLABORATORIET

13.00-17.00	20. Samling i rättssalen inkl. introduktion, närvarande antecknas och transport till Kapsellaboratoriet
- syn Kapsellaboratoriet
Transport åter till rättssalen. |
|--------------------|---|

Eventuella klargörande frågor.

Vecka 3, dag 2 kl. 08.30-17.00, Oskarshamn (tisdag 3/10 2017)

SYN – ÄSPÖLABORATORIET

- 8.30-12.30** **21.** Samling utanför rättsalen för transport till Äspö, närvarande antecknas
- syn Äspölaboratoriet

Eventuella klaggörande frågor.

Transport åter till Oskarshamn

- 12.30-14.00 Lunch**

MELLANLAGRING OCH INKAPSLING

- 14.00-17.00**
22. Närvarande antecknas.
 23. Eventuella hinder mot fortsatt huvudförhandling, genomgång av förhandlingsordningen, huvudförhandlingens genomförande, planering av syn av Clab.
 24. SKB framställer samtliga yrkanden, med särskilt fokus på de yrkanden som är hänförliga till Clab/Clink.
 25. Myndigheter, organisationer m.fl. redovisar sin inställning till SKB:s yrkanden (tillstyrker/avstyrker) samt framställer eventuella egna yrkanden). Inställning som redovisats under punkten 5 ovan behöver inte upprepas.
 26. SKB redogör översiktligt för det svenska systemet för hantering av radioaktivt avfall, KBS-3-systemet och de anläggningar som ingår i prövningen (jfr. punkterna 8 och 9

ovan). Film.

Eventuella klargörande frågor.

Vecka 3, dag 3, kl. 09.00-17.00, Oskarshamn (onsdag 4/10 2017)

- 09.00-12.00** 27. SKB redogör översiktligt för plats- och omgivningsförhållandena.
28. SKB redogör för den sökta verksamheten för Clab och Clink, inklusive följdverksamheter. Det omfattar den miljöfarliga verksamheten, vattenverksamheterna och strålsäkerhetsaspekter för Clab och Clink.

Eventuella klargörande frågor.

Lunch

- 13.00-17.00** 29. SKB redogör för den sökta verksamhetens (inkl. följdverksamheter) effekter på människor och miljön. MKB för mellanlagring och inkapsling av använt kärnbränsle.
30. SKB redogör för åtaganden och villkorsförslag hänförliga till verksamheten vid Clab/Clink.

Eventuella klargörande frågor.

31. Myndigheter, organisationer m.fl. redovisar i tur och ordning sina synpunkter avseende frågor som avhandlats under punkterna 27-30.

Vecka 3, dag 4 kl. 09.00-17.00, Oskarshamn (torsdag 5/10 2017)

- 09.00-12.00** Ev. fortsättning på p. 31.
32. SKB:s replik.
33. Planeringsfrågor
- frågor som behöver belysas ytterligare vecka 5
- planering av vecka 4 i Östhammar

Lunch

13.00-17.00 Ev. fortsättning på p.32-33.

Vecka 3, dag 5 kl. 08.30-14.00, Oskarshamn (fredag 6/10 2017)

08.30-14.00 **SYN – CLAB OCH CLINK**

Inklusive Lunch

- 34.** Samling vid rättssalen, närvarande antecknas, transport till Clab.

Syn Clab och Clink (syn inne i Clab samt ute vid den plats där inkapslingsdelen ska byggas).

Transport åter till Oskarshamn och rättssalen.

Vecka 4, dag 1 kl. 13.00-17.00, Östhammar (måndag 9/10 2017)

KÄRNBRÄNSLEFÖRVARET

- 13.00-14.00** **35.** Närvarande antecknas.
- 36.** Eventuella hinder mot fortsatt huvudförhandling, genomgång av förhandlingsordningen, huvudförhandlingens genomförande, planering av syn av området för Kärnbränsleförvaret, hantering av frågor som avses i artskyddsmålet och hamnmålet.
- 14.00-17.00** **37.** SKB framställer samtliga yrkanden, med särskilt fokus på de yrkanden som är hänförliga till Kärnbränsleförvaret.
- 38.** Myndigheter, organisationer m.fl. redovisar sin inställning till SKB:s yrkanden (tillstyrker/avstyrker) samt framställer eventuella egna yrkanden). Inställning som redovisats under punkten 5 ovan behöver inte upprepas.
- 39.** Klagoberättigade i artskyddsmålet framställer sina ändringsyrkanden.
- 40.** SKB och övriga redovisar sin inställning till ändringsyrkandena i artskyddsmålet.
- Klargörande av samtliga parter inställning.
- 41.** SKB redogör översiktligt för det svenska systemet för hantering av radioaktivt avfall, KBS-3-systemet och de anläggningar som ingår i prövningen (jfr. punkterna 8 och 9 ovan). Film.

Eventuella klargörande frågor.

Vecka 4, dag 2 kl. 08.30-17.00, Östhammar (tisdag 10/10 2017)

- 08.30-12.00** **42.** SKB redogör översiktligt för plats- och omgivningsförhållandena.

Eventuella klargörande frågor.

SKB redogör för den sökta verksamheten vid uppförande och drift av Kärnbränsleförvaret i Forsmark inkl. den miljöfarliga verksamheten, vattenverksamheterna, strålsäkerhetsfrågor och relaterade följdverksamheter.

Eventuella klargörande frågor.

Lunch

13.00-17.00

Fortsättning p. 42.

43. SKB redogör för MKB för Kärnbränsleförvaret i Forsmark. Redovisning av avgränsning, alternativa utformningar och nollalternativ samt övergripande miljöaspekter.

Eventuella klargörande frågor.

44. SKB redogör för konsekvenser i form av buller. Transportbuller och anläggningsbuller (uppförande och drift).

Eventuella klargörande frågor.

Vecka 4, dag 3 kl. 09.00-17.00, Östhammar (onsdag 11/10 2017)

09.00-12.00

45. SKB redogör för påverkan på naturvärden inkl. skyddade arter, Natura 2000, och riksintresse för naturvård för land- och våtmarksmiljöer

Eventuella klargörande frågor.

Lunch

13.00-17.00

46. SKB redogör för påverkan på vattenmiljöer inkl. tillämpliga miljö kvalitetsnormer för vatten och hur verksamheten förhåller sig till dessa och för påverkan på skyddade områden och eventuellt behov av tillstånd enligt Natura 2000-bestämmelserna (inkl kumulativa effekter).

Eventuella klargörande frågor.

47. SKB redogör för åtaganden och villkor hänförliga till uppförandet och driften av Kärnbränsleförvaret.

Eventuella klargörande frågor.

48. Myndigheter och organisationer m.fl. redovisar i tur och ordning sina synpunkter avseende frågor som avhandlats under punkterna 43-47.

Vecka 4, dag 4 kl. 09.00-17.00, Östhammar (torsdag 12/10 2017)

09.00-12.00 Ev. fortsättning p. 46-48.

Lunch

SYN – KÄRNBRÄNSLEFÖRVARET

- 13.00-17.00** 49. Samling vid rättssalen för transport till Forsmark, närvarande antecknas. Syn vid platsen för Kärnbränsleförvaret och transport åter till rättssalen.

Vecka 4, dag 5 kl. 09.00-14.00 Östhammar (fredag 13/10)

09.00-14.00 50. SKB:s replik.

51. Planeringsfrågor
- frågor som behöver belysas ytterligare vecka 5
- planering av vecka 5 i Stockholm
-

Vecka 5, dag 1 kl. 09.00-17.00, Stockholm (måndag 23/10 2017)

SAMMANFATTNING OCH AVSLUTNING

9.00-17.00 **52.** Återstående frågor från vecka 1-4.

Vecka 5, dag 2 kl. 09.00-17.00, Stockholm (tisdag 24/10 2017)

09.00-12.00 **53.** SKB redovisar samlat sina förslag till skyddsåtgärder och villkor.

- Mellanlagring och inkapsling (Clab/Clink)
- Kärnbränsleförvaret
- Övrigt

54. Myndigheter och organisationer m.fl. redovisar sina synpunkter avseende skyddsåtgärder och villkor.

55. Villkorsdiskussion under domstolens ledning.

Lunch

13.00-16.00

56. Slutanföranden i tillåtlighetsfrågan.
- SKB
- Myndigheter och organisationer m.fl.

57. Slutanföranden i artskyddsmålet.

- Klagoberättigade
- SKB
- Länsstyrelsen i Uppsala län
- Övriga

16.00-17.00 **58.** Rättegångskostnader

- vattenverksamhet vid Clab/Clink
- vattenverksamhet vid Kärnbränsleförvaret

59. Den fortsatta handläggningen

- mål M 1333-11 (KBS-3-målet) (yttrande till regeringen)
- mål M 4671-13 (artskyddsmålet)
- särskilt om Natura 2000-frågor

60. Förhandlingen avslutas
- tid för yttrande till regeringen

Vecka 5, dag 3 kl. 09.00-17.00, Stockholm (torsdag 26/10 2017)

RESERVDAG

Vecka 5, dag 4 kl. 09.00-17.00, Stockholm (fredag 27/10 2017)

RESERVDAG